

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 21-06-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4449/21-06-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 110/2012

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 12.06.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Γρηγόριος Λαζαράκος, ως εισηγητής, και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστησαν, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, ο Αναστάσιος Πράσσοις, τακτικό μέλος, και ο Πέτρος Τσαντίλας, αναπληρωματικό μέλος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν οι Ευφροσύνη Σιουγλέ, Ιωάννης Λυκοτραφίτης και Κωνσταντίνος Λιμνιώτης, πληροφορικοί ελεγκτές, ως βοηθοί εισηγητές. Επίσης παρέστη, με εντολή Προέδρου, η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 06-07-2011 επιτόπιο έλεγχο στην Εθνική Μονάδα Eurodac (εφεξής, ΕΜΕ), αναφορικά με την προστασία και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων που υφίστανται επεξεργασία στο πλαίσιο των εργασιών της ΕΜΕ. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Δακτυλοσκοπίας της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας, στο οποίο υπάγεται η ΕΜΕ, από

τους ελεγκτές της Αρχής Ε. Σιουγλέ, Ι. Λυκοτραφίτη και Κ. Λιμνιώτη (εφεξής, ομάδα ελέγχου), μετά από την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4169/15-06-2011 εντολή διενέργειας ελέγχου του Αναπληρωτή Προέδρου της Αρχής.

Ο έλεγχος ήταν τακτικός και είχε προγραμματιστεί βάσει του κοινού σχεδίου δράσης της Συντονιστικής Ομάδας για την εποπτεία του Eurodac (Eurodac Supervision Coordination Group), που αποτελείται από εκπροσώπους όλων των Κρατών Μελών, καθώς και του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (EDPS) που είναι υπεύθυνος για την εποπτεία της κεντρικής μονάδας Eurodac.

Ειδικότερα, το σύστημα Eurodac θεσπίστηκε με τον υπ' αριθ. 2725/2000/ΕΚ Κανονισμό (εφεξής, Κανονισμός Eurodac) του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2000, κατ' εφαρμογή της Σύμβασης του Δουβλίνου (Dublin Convention), για το σκοπό της διευκόλυνσης στον προσδιορισμό του Κράτους Μέλους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης ασύλου που έχει υποβληθεί στην επικράτεια της ΕΕ¹. Μέσω της σύγκρισης των δακτυλικών αποτυπωμάτων, οι χώρες της ΕΕ μπορούν να προσδιορίσουν κατά πόσον ο αιτών άσυλο ή ο αλλοδαπός υπήκοος που βρίσκεται παράνομα σε μία χώρα της ΕΕ έχει ήδη υποβάλει αίτηση σε άλλη χώρα της ΕΕ, ή εάν ο αιτών άσυλο έχει εισέλθει παράνομα στο έδαφος της ΕΕ. Επιπρόσθετα, ο υπ' αριθ. 407/2002/ΕΚ Κανονισμός του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2002 θεσπίζει ορισμένους κανόνες εφαρμογής του Κανονισμού Eurodac σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Το σύστημα Eurodac αποτελείται από μια κεντρική μονάδα, την οποία διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και εθνικές μονάδες που διαχειρίζονται τα Κράτη Μέλη. Η κεντρική μονάδα αποτελείται από μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αποστέλλονται από τις εθνικές μονάδες, καθώς και ηλεκτρονικά μέσα διαβίβασης των δεδομένων μεταξύ της κεντρικής και των εθνικών μονάδων. Τα Κράτη Μέλη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Eurodac, συλλέγουν δακτυλικά αποτυπώματα και άλλα δεδομένα των αιτούντων άσυλο (Κατηγορία Ι), των ατόμων που συλλαμβάνονται να διέρχονται παράνομα τα σύνορα (Κατηγορία ΙΙ), καθώς και των ατόμων που συλλαμβάνονται να βρίσκονται παράνομα στην επικράτεια του Κράτους Μέλους (Κατηγορία ΙΙΙ). Τα δεδομένα αυτά αποστέλλονται στην κεντρική μονάδα με σκοπό τον έλεγχο και τη σύγκρισή τους με τα ήδη καταχωρημένα δεδομένα. Το

---

¹ Τα κριτήρια και οι μηχανισμοί προσδιορισμού του Κράτους Μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου η οποία υποβάλλεται σε Κράτος Μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας θεσπίζονται πλέον με τον Κανονισμό 343/2003/ΕΚ (Δουβλίνο ΙΙ)

αποτελέσμα της σύγκρισης (θετική ή αρνητική απάντηση) επιστρέφεται στο Κράτος Μέλος. Στον Κανονισμό Eurodac ρυθμίζονται όλα τα επιμέρους ζητήματα, όπως – μεταξύ άλλων – το είδος των δεδομένων που αποστέλλονται, ο χρόνος τήρησης αυτών στην κεντρική μονάδα, καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την πρόωρη απαλοιφή τους.

Τα Κράτη Μέλη πρέπει, σύμφωνα με τον Κανονισμό Eurodac, να διασφαλίζουν την προστασία και ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων στο τμήμα του συστήματος Eurodac που τα αφορά, καθ' όλη τη διάρκεια επεξεργασίας των δεδομένων (π.χ. συλλογή, διαβίβαση, διατήρηση, διαγραφή). Αρμόδιες για τον έλεγχο της εφαρμογής των παραπάνω απαιτήσεων είναι οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων των Κρατών Μελών.

Στο πλαίσιο εκπόνησης σχεδίου ελέγχου της Αρχής για την εν λόγω δράση, κλιμάκιο ελεγκτών της Αρχής, αποτελούμενο από τους Ε. Σιουγλέ (πληροφορικός), Ι. Λυκοτραφίτη (πληροφορικός), Ε. Μαραγκού (νομικός), και Κ. Λιμνιώτη (πληροφορικός) πραγματοποίησε στις 20-05-2011 επίσκεψη στην ΕΜΕ (βάσει της υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3261/11-05-2011 ενημερωτικής επιστολής). Στην επίσκεψη αυτή οι ως άνω ελεγκτές της Αρχής ενημερώθηκαν περί των γενικών διαδικασιών που ακολουθούνται, σε οργανωτικό επίπεδο, για την υποβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων στην κεντρική μονάδα του Eurodac, προκειμένου να καταρτιστεί πλάνο ελέγχου προσανατολισμένο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της επεξεργασίας.

Ακολούθως πραγματοποιήθηκε έλεγχος στην ΕΜΕ στις 06-07-2011 από τους πληροφορικούς ελεγκτές Ε. Σιουγλέ, Ι. Λυκοτραφίτη και Κ. Λιμνιώτη (εφεξής ομάδα ελέγχου) ο οποίος επικεντρώθηκε στα οργανωτικά, τεχνικά και μέτρα φυσικής ασφαλείας που εφαρμόζονται κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των εργασιών και αρμοδιοτήτων της ΕΜΕ. Η εντολή διενέργειας ελέγχου επιδόθηκε στους εκπροσώπους της ΕΜΕ, οι οποίοι παρείχαν στους ελεγκτές πληροφορίες τόσο για τις οργανωτικές όσο και για τις τεχνολογικές υποδομές του συστήματος.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τον επιτόπιο έλεγχο, η ομάδα ελέγχου πραγματοποίησε συνεντεύξεις με υπαλλήλους της ΕΜΕ βάσει ερωτηματολογίου το οποίο καταρτίστηκε προ του ελέγχου από την ομάδα ελεγκτών και το οποίο εστίαζε σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου αυτά να αποτελέσουν τη βάση για τον έλεγχο. Τα βασικά σημεία του ελέγχου που πραγματοποίησε η Αρχή ήταν τα εξής: α) Διαδικασίες που ακολουθούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΜΕ, ήτοι διαδικασίες λήψης/παραλαβής προσωπικών δεδομένων από περιφερειακούς σταθμούς, τήρησής τους στην ΕΜΕ, διαβίβασής τους στην κεντρική μονάδα, επεξεργασία των απαντήσεων που η ΕΜΕ λαμβάνει από την κεντρική

μονάδα, ενέργειες της ΕΜΕ για την πρόωρη απαλοιφή των δεδομένων, β) Οργανωτικά μέτρα ασφάλειας, ήτοι πολιτική και σχέδιο ασφάλειας, ορισμό και αρμοδιότητες υπεύθυνου ασφάλειας, οργάνωση και εκπαίδευση του προσωπικού, διαχείριση περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων, διαδικασίες ανάκαμψης από καταστροφές, γ) Καταγραφή πληροφοριακού συστήματος, υλικού, λογισμικού, δικτυακής υποδομής και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, ήτοι διαχείριση χρηστών (αναγνώριση και αυθεντικοποίηση), διαχείριση συνθηματικών, διαμόρφωση υπολογιστών, αρχεία καταγραφής ενεργειών, εμπιστευτικότητα δεδομένων/ασφάλεια επικοινωνιών, τεχνική υποστήριξη, δ) Μέτρα φυσικής ασφάλειας.

Επίσης, στο πλαίσιο του ελέγχου, ζητήθηκε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να επιδώσει μια σειρά εντύπων και ηλεκτρονικών πειστηρίων (εφεξής, Πειστήρια). Για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των ηλεκτρονικών πειστηρίων εφαρμόστηκε αλγόριθμος κατακερματισμού (MD5 hash) με χρήση κατάλληλου λογισμικού. Η λίστα των πειστηρίων εκτυπώθηκε σε δύο (2) αντίγραφα και υπογράφηκε από την ομάδα ελέγχου, καθώς και από εκπρόσωπο του υπεύθυνου επεξεργασίας. Τα έντυπα πειστήρια υποβλήθηκαν στην Αρχή (και έλαβαν αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4792/07-07-2011).

Μετά την πραγματοποίηση του επιτόπιου ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε τα Πρακτικά του ελέγχου (εφεξής Πρακτικά), στα οποία κατεγράφησαν οι απαντήσεις/διευκρινήσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας, καθώς και επιτόπιες παρατηρήσεις της ομάδας ελέγχου. Τα Πρακτικά απεστάλησαν με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6035/14-9-2011 έγγραφο στον υπεύθυνο επεξεργασίας για υποβολή σχολίων ή/και παρατηρήσεων. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απάντησε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6507/4-10-2011 έγγραφο, οπότε και τα Πρακτικά – λαμβάνοντας υπόψη και τα σχόλια του υπεύθυνου επεξεργασίας - οριστικοποιήθηκαν. Τα Πρακτικά περιέχουν επίσης συνημμένη τη λίστα με τα Πειστήρια.

Στη συνέχεια, η ομάδα ελέγχου μελέτησε τα Πρακτικά σε συνδυασμό με τα Πειστήρια. Ακολούθως συνέταξε Πόρισμα Διοικητικού Ελέγχου (εφεξής, Πόρισμα), το οποίο υπέβαλε στην Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8683/28-12-2011 έγγραφο και στο οποίο καταγράφονται μεταξύ άλλων τα ευρήματα αναφορικά με μέτρα ασφάλειας ή διαδικασίες προστασίας προσωπικών δεδομένων που εντοπίστηκαν, καθώς και συστάσεις για την αντιμετώπιση των κινδύνων που δημιουργούνται.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητές, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Τα ευρήματα του ελέγχου σχετίζονται ιδίως με την ασφάλεια της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων στις εγκαταστάσεις της ΕΜΕ (άρθρο 10 του ν. 2472/1997 και άρθρο 14 του Κανονισμού 2725/2000/ΕΚ). Στο πλαίσιο του ελέγχου, πέραν της ασφάλειας, ελέγχθηκε και η γενικότερη συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας ως προς τις προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων (άρθρο 4 του ν. 2472/1997).

Το άρθρο 10 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολή του. 2. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου. 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, η Αρχή παρέχει οδηγίες ή εκδίδει κανονιστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 ι' για τη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων και των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών, τα μέτρα ασφαλείας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία και επεξεργασία δεδομένων, καθώς και για τη χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης της ιδιωτικότητας. 4. Αν η επεξεργασία διεξάγεται για λογαριασμό του υπεύθυνου από πρόσωπο μη εξαρτώμενο από αυτόν, η σχετική ανάθεση γίνεται υποχρεωτικά εγγράφως. Η ανάθεση προβλέπει υποχρεωτικά ότι ο ενεργών την επεξεργασία την διεξάγει μόνο κατ' εντολή του υπεύθυνου και ότι οι λοιπές υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου βαρύνουν αναλόγως και αυτόν».

Περαιτέρω, το άρθρο 4 του ν. 2472/1997 προβλέπει ότι «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. δ) Να διατηρούνται

σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.»

Επίσης, σύμφωνα με το αρ. 14 του Κανονισμού Eurodac, «το κράτος-μέλος πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε:

α) να αποτρέπει την πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένου προσώπου σε εθνικές εγκαταστάσεις στις οποίες τα κράτη-μέλη εκτελούν εργασίες σύμφωνες με τους στόχους του Eurodac,

β) να αποτρέπει την ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή διαγραφή δεδομένων του Eurodac και των υποθεμάτων τους από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα,

γ) να διασφαλίζει τη δυνατότητα να ελέγχεται και να εξακριβώνεται εκ των υστέρων ποια δεδομένα έχουν καταχωρηθεί στο Eurodac, τότε και από ποιον,

δ) να αποτρέπει την άνευ αδείας καταχώρηση δεδομένων στο Eurodac καθώς και κάθε άνευ αδείας τροποποίηση ή διαγραφή δεδομένων που έχουν καταχωρηθεί στο Eurodac,

ε) να εξασφαλίζει ότι, για τη χρήση του Eurodac, τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που εμπίπτουν στον τομέα της αρμοδιότητάς τους,

στ) να διασφαλίζει τη δυνατότητα να ελέγχεται και να εξακριβώνεται σε ποιες αρχές μπορούν να διαβιβάζονται τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο Eurodac μέσω του εξοπλισμού διαβίβασης δεδομένων,

ζ) να αποτρέπει την άνευ αδείας ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή διαγραφή δεδομένων, αφενός κατά την άμεση διαβίβαση δεδομένων από ή προς την κεντρική βάση δεδομένων και, αφετέρου, κατά τη μεταφορά των υποθεμάτων δεδομένων από και προς την κεντρική μονάδα».

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και μετά από εξέταση των ευρημάτων που αναφέρονται στο Πόρισμα, η Αρχή ενέκρινε τις προτάσεις της ομάδας ελέγχου. Ειδικότερα, η Αρχή διαπίστωσε συγκεκριμένες ελλείψεις ή/και παραλείψεις του υπεύθυνου επεξεργασίας αναφορικά με τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Η αναλυτική παρουσίαση των ευρημάτων, καθώς και των κινδύνων που αυτά ενδέχεται να δημιουργήσουν, καταγράφονται στο επισυναπτόμενο εμπιστευτικό τελικό Πόρισμα. Η πλειοψηφία των ευρημάτων που διαπιστώθηκαν αφορά σε έλλειψη επαρκούς τεκμηρίωσης των εφαρμοζόμενων μέτρων ασφαλείας και συστηματικής επίβλεψής τους, καθώς και σε μη ισχυρές διαδικασίες πιστοποίησης της ταυτότητας των χρηστών του πληροφοριακού συστήματος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων απευθύνει προειδοποίηση στην ΕΜΕ να συμμορφωθεί με τις συστάσεις που αναφέρονται στο επισυναπτόμενο τελικό Πόρισμα του ελέγχου και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή εντός ενός έτους από τη λήψη του Πορίσματος.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου